2གལ་ཆེའི་གསར་འགྱུར། 2024ལོའི་ཟླ་7ཚེས་15

རེས་གཟའ་ཟླ་བ།

པར་ངོས་འདིའི་འགན་འཁུར་རྩོམ་སྒྲིག་པ། བསྟན་རྡོར།

ཤིན་ཧྭ་གསར་འགྱུར་ཁང་པེ་ཅིང་ནས་
ཟླ་7ཚེས་13ཉིན་གློག་འཕྲིན་འབྱོར་
གསལ། རང་རྒྱལ་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་འབྲུབ་
དུས་གཙོ་བོར་སླེབས་པ་དང་། ཟླ་བདུན་པའི་
ཟླ་སྟོད་དང་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཟླ་མཇུག་གི་འབྲུབ་
འགོག་གི་འགག་རྩའི་དུས་སུ་སླེབས་ཉེར་
ཡོད། ཆུ་བེད་པུས་ཉེ་ཆར་ཆེད་དོན་གྲོས་མོལ་
ཚོགས་འདུ་འཚོགས་ནས་ཟླ་བདུན་པའི་ཟླ་སྟོད་
དང་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཟླ་མཇུག་གི་འབྲུབ་འགོག་
གི་འགག་རྩའི་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་འབྲུབ་
འགོག་དུས་བབ་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་བརྡར་ཤ་
བཅད་པ་དང་། འབབ་རྒྱུད་ཆེ་གྲས་ཁག་གི་
གནས་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་དམིགས་ནས་འབྲུབ་
འགོག་གི་གཙོ་གནད་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་ཡོད་པ་
རེད།
ཆུ་བེད་པུས་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས་པའི་ཆུ་
འབྲུབ་གནས་ཚུལ་བརྡ་ཁྱབ་ལས་མངོན་
པར། སྔོན་བརྡ་ལྟར་ན། ཟླ་བདུན་པའི་ཟླ་
སྟོད་དང་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཟླ་མཇུག་གི་འབྲུབ་
འགོག་གི་འགག་རྩའི་དུས་སུ་རང་རྒྱལ་དུ་ཐན་
པ་དང་ཞོད་སྐྱོན་མཉམ་དུ་འཁེལ་བ་དང་།
ཞོད་སྐྱོན་ཐན་པ་ལས་ཚབས་ཆེ་བ། ཐེངས་
མང་ཐོན་པའི་རྣམ་པ་མངོན་པ། ཤུགས་ཚད་
ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་བཅས་ཀྱི་རྐྱེན་པས་གནོད་འཚེའི་
ཤུགས་རྐྱེན་ཚབས་ཆེན་ཐེབས་ཡོད། འབྲི་
ཆུའི་སྟོད་རྒྱུད་དང་། རྨ་ཆུའི་དབུས་རྒྱུད་དང་
སྨད་རྒྱུད། ཧོའེ་ཧོ་གཙང་པོའི་འབབ་རྒྱུད་ཀྱི་
དབྱི་ཧོ་དང་ཧྲུའུ་ཧོ་གཙང་པོ། ཧའེ་ཧོ་གཙང་
པོའི་འབབ་རྒྱུད་ཀྱི་ཀྲང་ཝུའེ་གཙང་པོ་དང་
ཙི་ཡ་གཙང་པོ། སུང་ཧྭ་ཅང་གཙང་པོ།
ལིའོ་ཧོ་གཙང་པོ་སོགས་ཀྱི་ཞོད་སྐྱོན་ཆེ་རུ་འགྲོ་
རྒྱུ་དང་། རྒྱ་མཚོའི་རླུང་འཚུབ་2ནས་3སྐམ་
སར་ཡོང་བ་དང་། ཤུགས་ཚད་ཅུང་ཆེ་བ་
བཅས་ཡིན་པས། རྒྱ་མཚོའི་རླུང་འཚུབ་བྱང་
ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་ནས་གནོད་འཚེ་ཤུགས་རྐྱེན་
ཐེབས་སྲིད།
འབྲི་ཆུའི་འབབ་རྒྱུད་ཐད་མིག་སྔར་འབྲི་
ཆུའི་ཆུ་ལོག་ཨང་1པོ་དང་ཆུ་ལོག་ཨང་2པ་
སྔར་བཞིན་འཕེལ་འགྱུར་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་དུ་
གནས་ཡོད། ཆུ་བེད་པུས་སྔོན་དཔག་བྱས་ན་
འབྱུང་འགྱུར་གཟའ་འཁོར་གཅིག་ནང་འབྲི་
ཆུའི་སྟོད་རྒྱུད་དུ་ད་དུང་ཆུ་ལོག་ཐེངས་གཅིག་
ཐོན་རྒྱུ་དང་ཆུ་ལོག་ཐེངས་མང་འབྲེལ་མཐུད་
དང་ཤུགས་རྐྱེན་རྩེག་སྣོན་གྱི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པས་
འབྲུབ་འགོག་དུས་བབ་རྙོག་འཛིང་ཆེ་བ་དང་
ཛ་དྲག་པོ་ཡོད་པ་རེད།
འབྲི་ཆུའི་འབབ་རྒྱུད་དུ་ཆུ་རགས་སྐོར་
ཞིབ་དང་འགོག་སྲུང་བྱེད་ཤུགས་མུ་མཐུད་ཆེ་
རུ་བཏང་ནས་ཉེན་ཁའི་གནས་ཚུལ་སྔ་ཙམ་
ནས་སྔོན་དཔག་དང་། སྔ་ཙམ་ནས་ཤེས་
རྟོགས། སྔ་ཙམ་ནས་ཐག་གཅོད། སྔ་ཙམ་
ནས་མེད་པ་བཟོ་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་འབྲི་ཆུའི་ཆུ་

རགས་དང་ཏུང་ཐིང་མཚེའུ། པའོ་དབྱང་
མཚེའུ་བཅས་ཀྱི་ཆུ་རགས་གལ་ཆེན་བདེ་
འཇགས་ཡོང་བར་འགན་ལེན་ཏན་ཏིག་བྱེད་
དགོས། འབྲི་ཆུའི་སྟོད་རྒྱུད་དང་དབུས་རྒྱུད་
ཀྱི་ཆུ་མཛོད་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་བཀོད་གཏོང་
ཡག་པོ་བྱས་ནས་འགག་གསུམ་ཆུ་མཛོད་ལྟེ་
བར་བྱས་པའི་ཆུ་གཞུང་དང་ཆུ་ལག་ཚོད་
འཛིན་རང་བཞིན་གྱི་ཆུ་མཛོད་གནད་ལ་འཁེལ་
བའི་སྒོ་ནས་བཀོད་གཏོང་བྱས་ཏེ་ལས་གྲྭའི་མ་
ལག་གི་ཆུ་ལོག་སྔོན་འགོག་དང་གནོད་འཚེ་
ཆུང་དུ་གཏོང་བའི་ནུས་པ་འདོན་སྤེལ་གང་
ཐུབ་བྱེད་དགོས། ཆུ་མཛོད་བདེ་འཇགས་
ངང་འབྲུབ་དུས་ཐེག་ཐུབ་པའི་འགན་ལེན་དང་
ཆུ་ལོག་གི་གནོད་འཚེ་འགོག་སྲུང་བྱེད་ཤུགས་
ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས། ཁྲུའུ་ཧོ་ཆུ་བོའི་ཆུ་ལོག་
འགོག་སྲུང་ཡག་པོ་བྱས་ནས་སྔོན་བརྡ་གཏོང་
བ་དང་། ཉེན་བརྡ་གཏོང་བ། སྔོན་བརྡ།
གྲ་སྒྲིག་འཁྲབ་སྟོན། སྔོན་ཇུས་བཅས་ཀྱི་བྱ་
ཐབས་ལ་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་སྟེ་ཆར་པ་ཧ་ཅང་
འབབ་པའི་ཆ་རྐྱེན་འོག་ཆུ་ལོག་གསོག་འཇོག་
ཁུལ་བེད་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུའི་གྲ་སྒྲིག་སྔ་སྣུར་ནས་ཡག་
པོ་བྱེད་དགོས།
ཐའེ་ཧུའུ་མཚེའུ་འབབ་རྒྱུད་ཐད་ཆུ་
ལོག་ཕྱིར་འབུད་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་
ཆུའི་ཚད་གཞི་གང་མགྱོགས་དམའ་རུ་བཏང་
སྟེ་ཐའེ་ཧུའུ་མཚེའུ་དང་ཆུ་བོའི་དྲ་བའི་ཆུའི་
ཚད་གཞི་མཐོ་བའི་དུས་ཚོད་ཐུང་དུ་བཏང་
བ། ཉེན་ཁ་ལས་བརྒལ་བའི་ཆུ་བོའི་ཆུ་
རགས་ལ་སྐོར་ཞིབ་འགོག་སྲུང་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་
རུ་བཏང་ནས་ཉེན་ཁའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཚེ་སྔ་
ཙམ་ནས་སྔོནའགོག་དང་། ཆུང་དུས་ཐག་
གཅོད་བྱ་རྒྱུ། བརྟན་པོ་ཡོང་བ་བཅས་བྱས་
པ། ཏུང་ཐའོ་ཞིའི་ཆུ་ལོག་འགོག་སྲུང་གི་
ལས་གྲྭའི་གྲ་སྒྲིག་མུ་མཐུད་ཡག་པོ་བྱས་ནས་
རྗེས་མཐུད་ཀྱི་ཆུ་ལོག་ལ་ཁ་གཏད་གཅོག་ཆེད་
བར་སྟོང་སྔོན་ཉར་བྱེད་དགོས། གཞན་ཡང་
རྒྱ་མཚོའི་རླུང་འཚུབ་དང་ཆར་པ་དྲག་པོ་
འབབ་པའི་སྔོན་འགོག་དང་ཁ་གཏད་གཅོག་
རྒྱུའི་གྲ་སྒྲིག་སྔ་སྣུར་ནས་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས།
ཧོའེ་ཧོ་ཆུ་བོའི་འབབ་རྒྱུད་ཐད་སྟོད་རྒྱུད་
ཆུ་མཛོད་ཀྱི་ཆུ་ལོག་སྔོན་འགོག་བེད་སྤྱོད་
གཏོང་རྒྱུར་བཀོད་གཏོང་བྱས་པ། ཧུང་ཙེ་
མཚེའུའི་ཆུའི་ཚད་གཞི་གནད་ལ་འཁེལ་བའི་སྒོ་
ནས་ཚོད་འཛིན་བྱས་ཏེ་ཧོའེ་ཧོ་ཆུ་བོའི་ཆུ་ལོག་
གཤོང་བའི་ཆ་རྐྱེན་བསྐྲུན་པ་དང། ཏ་པེ་རི་
ཁུལ་དང་ཐུང་པའེ་རི་ཁུལ་གྱི་ཆུ་ལོག་གི་གནོད་
འཚེ་སྟོནའགོག་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་བ།
ཆུ་མཛོད་བདེ་འཇགས་ངང་འབྲུབ་དུས་སྒྲོལ་
ཐུབ་པའི་འགན་ལེན་བྱས་པ། དབྱི་ཧྲུའུ་སི་ཆུ་
རྒྱུད་ཀྱི་ཆུ་ལོག་ཤར་ཕྱོགས་སུ་དྲངས་ནས་ལྷོ་
ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་འབབ་རྒྱུར་གཅིག་གྱུར་
འཆར་འགོད་ཡག་པོ་བྱས་ཡོད།

ཧའེ་ཧོ་གཙང་པོའི་འབབ་རྒྱུད་ཐད་ཀྲང་
ཝུའེ་གཙང་པོའི་སྟོད་རྒྱུད་ཀྱི་ཆུ་མཛོད་ལ་
བཀོད་གཏོང་ཡག་པོ་བྱས་ནས་ཀྲང་ཝུའེ་གཙང་
པོ་དང་ཙི་ཡ་ཧོ་ནན་རྒྱུད་ཀྱི་ཆུ་ལམ་གྱི་ཆུ་ལོག་
རྒྱུག་ལམ་ཤར་གཏོང་བྱས་ཏེ་ཆུ་མཛོད་འབྲིང་
ཆུང་དང་ཉེན་ཁ་ཆེ་བའི་ཆུ་མཛོད་བདེ་
འཇགས་ངང་འབྲུབ་དུས་སྒྲོལ་ཐབས་ལ་ཤུགས་
སྣོན་བརྒྱབ་སྟེ་ཆུ་ལོག་གི་གནོད་འཚེ་འགོག་
སྲུང་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས། དེ་དང་
ཆབས་ཅིག་ཆུ་རགས་ལ་སྐོར་ཞིབ་འགོག་སྲུང་
བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་སྐྲུན་བཞིན་པའི་
ལས་གྲྭའི་འབྲུབ་དུས་བདེ་འཇགས་ངང་སྒྲོལ་
ཐུབ་པའི་འགན་ལེན་བྱས་ཏེ་ལྷོ་ཆུ་བྱང་འདྲེན་
གྱི་དབུས་ལམ་ལས་གྲྭའི་ཆུ་ལོག་འགོག་སྲུང་
ཡག་པོ་བྱེད་དགོས།
སུང་ཧྭ་གཙང་པོའི་འབབ་རྒྱུད་ཐད་ཧྥེང་
མན་དང་པའེ་ཧྲན་སོགས་ཆུ་མཛོད་ཀྱི་ཆུ་ལོག་
གསོག་པའི་ནུས་པ་འདོན་སྤེལ་གང་ལེགས་བྱས་
ཏེ་ཆུ་ལོག་གི་གནོད་འཚེ་འགོག་སྲུང་བྱེད་
ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་ཆུ་རགས་ལ་སྐོར་
ཞིབ་འགོག་སྲུང་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་
ཆུ་མཛོད་བདེ་འཇགས་ངང་འབྲུབ་དུས་སྒྲོལ་
ཐུབ་པའི་འགན་ལེན་བྱས་ཡོད།
ལིའོ་ཧོ་གཙང་པོའི་འབབ་རྒྱུད་ཐད་ཆུ་
མཛོད་ཀྱི་འབྲུབ་འགོག་དང་ཆུ་གཞུང་གི་ཆུ་
རྒྱུན་སྦྲེལ་མཐུད་བཀོད་གཏོང་གཅིག་གྱུར་གྱིས་
ཡག་པོ་བསྒྲུབས་ནས་ཆུ་ལོག་གི་རྒྱུག་ལམ་
གཤོང་བ་དང་། ཆུ་རགས་ལ་སྐོར་ཞིབ་འགོག་
སྲུང་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་
ཆུ་ལོག་གི་གནོད་འཚེ་འགོག་སྲུང་དང་ཆུ་
མཛོད་འབྲིང་ཆུང་དང་ཉེན་ཁ་ཆེ་བའི་ཆུ་
མཛོད་བདེ་འཇགས་ངང་འབྲུབ་དུས་ཡག་པོ་
སྒྲོལ་ཐུབ་པ་བྱས་ཡོད།
རྨ་ཆུའི་འབབ་རྒྱུད་ཐད་ཞའོ་ལང་ཏི་
སོགས་འབབ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆུ་མཛོད་ཁྱུ་ཚོགས་བཀོད་
གཏོང་ཡག་པོ་བྱས་ནས་སྨད་རྒྱུད་ཀྱི་ཆུ་ལམ་
ལས་གྲྭ་དང་ཆུ་རགས་ལས་གྲྭའི་བདེ་འཇགས་
འགན་ལེན་བྱས་ཏེ་ཆུ་མཛོད་འབྲིང་ཆུང་
དང་། ཉེན་ཁ་ཆེ་བའི་ཆུ་མཛོད། འདམ་
སའི་ཆུ་རགས་བཅས་བདེ་འཇགས་ངང་འབྲུབ་
དུས་སྐྱེལ་ཐུབ་པའི་འགན་ལེན་ཏན་ཏིག་བྱེད་
དགོས།
ཀྲུའུ་ཅང་གཙང་པོའི་འབབ་རྒྱུད་ཐད་
དུས་འགོའི་ཆུ་ལོག་འགོག་སྲུང་གི་ལས་དོན་
དང་བསྐྱར་གསོའི་ལས་དོན་ལ་དམ་འཛིན་བྱས་
ནས་ཞན་ཆ་དུས་ཐོག་ཏུ་གསབ་པ་དང་། རྒྱ་
མཚོའི་རླུང་འཚུབ་ཐོན་པ་དང་འཕེལ་ཕྱོགས་ལ་
ལྟ་ཞིབ་དང་སྔོན་དཔག་དམ་ཟབ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་
མཚོའི་རླུང་འཚུབ་དང་། དྲག་ཆར། ཆུ་
ལོག་བཅས་ལ་ཁ་གཏད་གཅོག་པའི་གྲ་སྒྲིག་སྔ་
སྣུར་ནས་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས།
（ལྷག་པ་ཚེ་རིང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

འབྲུབ་འགོག་གི་འགག་རྩའི་དུས་སུ་སླེབས་ཉེར་ཡོད་པས།

འབབ་རྒྱུད་ཆེ་གྲས་བརྒྱད་ཀྱི་འབྲུབ་འགོག་ཐད་འཆར་འགོད་བྱས་པ།

ཤིན་ཧྭ་གསར་འགྱུར་ཁང་པེ་ཅིང་ནས་ཟླ་7
ཚེས་12ཉིན་གློག་འཕྲིན་འབྱོར་གསལ། ཚེས་12
ཉིན། གསར་འགོད་པས་འཕྲལ་སྡོམ་དོ་དམ་པུའུ་ནས་
ཤེས་རྟོགས་བྱས་པར་གཞིགས་ན། རྒྱལ་ཁབ་གནོད་
འཚེ་སྔོན་འགོག་དང་ཉུང་གཏོང་གེགས་སེལ་ཨུ་ལྷན་
གཞུང་དོན་ཁང་དང་འཕྲལ་སྡོམ་དོ་དམ་པུའུ་ཡིས་ཉིན་
དེར་རྒྱལ་ཁབ་འབྲུ་རིགས་དང་དངོས་ཟོག་གསོག་འཇོག་
ཅུས་དང་མཉམ་དུ་ཁྲུང་ཆིང་དང་སི་ཁྲོན་ལ་ཁྱིམ་ཚང་གི་
འཕྲལ་སྡོམ་ཁུག་མ་དང་། ཉལ་ཁྲི། དབྱར་ཁའི་མལ་
ཆས་སོགས་ཀྲུང་དབྱང་གི་གེགས་སེལ་དངོས་ཟོག་ཁྲི་1.3
ཛ་དྲག་ངང་བཏང་ནས་ས་གནས་ཀྱིས་གནོད་འཚེ་ཕོག་
པའི་མང་ཚོགས་བཀོད་སྒྲིག་དང་རོགས་སྐྱོབ་ལས་དོན་
ཡག་པོ་བསྒྲུབ་རྒྱུར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་པ་རེད།
མིག་སྔར་སི་ཁྲོན་གཤོང་ས་དང་། ཅང་
ཧོའེ། ཅང་ཧན་སོགས་ས་ཁུལ་དུ་ཆར་པ་དྲག་པོ་བསྟུད་
མར་བབས་པ་དང་། འབྲུབ་དུས་ཀྱི་ཆུའི་ཚད་ཐིག་ལས་
བརྒལ་བ། ཆུ་གནས་མཐོ་བའི་ཆུ་མཛོད་འབྲིང་ཆུང་
གྲངས་འབོར་ཧ་ཅང་མང་བ། ཆུ་སྦུག་འགག་པ་སོགས་
ཀྱི་ཉེན་ཁའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཉེན་ཆེ་བ་དང་། དེ་དང་
ཆབས་ཅིག་བྱང་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་དུ་འབྲུབ་འགོག་གི་འགག་
རྩའི་དུས་སྐབས་སུ་སླེབས་ཉེར་ཡོད། ཆུ་མཛོད་བདེ་
འཇགས་ངང་འབྲུབ་དུས་སྒྲོལ་བ་དང་། ཆུ་རགས་ལ་
སྐོར་ཞིབ་འགོག་སྲུང་། ས་ཆ་ཁ་ཤས་སུ་ཆར་པ་དྲག་པོ་
བབས་པར་སྔོན་འགོག་དང་ཁ་གཏད་གཅོག་པའི་ལས་
དོན་བཅས་ལ་དུས་བབ་ཛ་དྲག་པོ་འཕྲད་ཡོད།
ཚེས་12ཉིན། རྒྱལ་ཁབ་གནོད་འཚེ་སྔོན་འགོག་
དང་ཉུང་གཏོང་གེགས་སེལ་ཨུ་ལྷན་གཞུང་དོན་ཁང་དང་
འཕྲལ་སྡོམ་དོ་དམ་པུའུ་ཡིས་གནམ་གཤིས་དང་། ཆུ་
བེད། རང་བྱུང་ཐོན་ཁུངས། སྡོད་ཁང་དང་གྲོང་
ཁྱེར་གྲོང་གསེབ་འཛུགས་སྐྲུན་སོགས་སྡེ་ཚན་སྒྲིག་
འཛུགས་བྱས་ཏེ་འབྲུབ་འགོག་གི་ཆེད་དོན་མཉམ་འབྲེལ་

གྲོས་མོལ་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་ནས་ཧུའུ་ནན་
དང་། ཁྲུང་ཆིང་། ཅང་སུའུ་སོགས་ཞིང་ཆེན་11ལ་
བརྙན་ལམ་ཐོག་ནས་ཉེ་དུས་ཀྱི་ཆར་ཆུ་དང་འབྲུབ་དུས་
ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་དབྱེ་ཞིབ་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པ་
དང་། གཙོ་གནད་ས་ཁུལ་གྱི་འབྲུབ་འགོག་ཉེན་སེལ་
ལས་དོན་ཐད་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་པ་རེད།
འཕྲལ་སྡོམ་དོ་དམ་པུའི་འབྲེལ་ཡོད་འགན་འཁུར་
བས་ཆུ་མཛོད་ཀྱི་འབྲུབ་དུས་བདེ་འཇགས་ངང་སྒྲོལ་རྒྱུ་
འགན་ལེན་བྱ་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེའི་ནང་གི་འགངས་ཆེར་བརྩིས་
ནས་ཉེ་དུས་ཆུ་མཛོད་ཀྱི་ཉེན་ཁ་ཐོན་པའི་དོན་རྐྱེན་གྱི་
བསླབ་བྱ་བསྡུ་ལེན་བྱས་ཏེ་ཉེན་ཁ་དང་མངོན་མེད་རྐྱེན་
ངན་གྲལ་བཤེར་གཏིང་ཟབ་བྱེད་དགོས། ཐོན་ཀྲོའུ་ཆུ་
རགས་ཀྱི་འཕྲལ་སྡོམ་ཆུ་འབུད་དང་ཆུ་རགས་སྐོར་ཞིབ་
གཅིག་གྱུར་ཐོག་ཡག་པོ་བསྒྲུབ་དགོས་པ་དང་དུས་
མཚུངས་མུ་མཐུད་འགོག་སྲུང་འཛིང་རགས་གཉིས་པའི་
དབར་གྱི་ཆུ་རགས་དང་འགོག་སྲུང་འཛིང་རགས་གསུམ་
པའི་ཆུ་ལོག་འགོག་པའི་ཆུ་རགས་ཀྱི་སྐོར་ཞིབ་འགོག་སྲུང་
ལས་དོན་ཡག་པོ་བསྒྲུབ་དགོས། སི་ཁྲོན་གཤོང་སའི་
བྱང་ཤར་རྒྱུད་དང་། ཀན་སུའུ་ལྷོ་རྒྱུད། ཧྲའན་ཤིས་
ལྷོ་ནུབ་རྒྱུད། ཧོ་ནན་བྱང་རྒྱུད། ཧྲན་ཏུང་ནུབ་རྒྱུད་
སོགས་གཙོ་གནད་ས་ཁུལ་དུ་ཆུ་ལོག་དང་ས་གཤིས་ཀྱི་
གནོད་འཚེ་འགོག་སྲུང་མངོན་གསལ་དོད་པོས་ལེགས་
པར་བསྒྲུབས་ཏེ། སྔོན་ཚུད་ཉེན་བརྡ་དང་ལེན་མཉམ་
འགུལ་དང་གནོད་འཚེ་འབྱུང་སྐབས་སྔོན་ཚུད་ཉེན་བརྡ་
གཏོང་བའི་ལམ་སྲོལ་ལག་བསྟར་ནན་པོ་བྱེད་
དགོས། གཙོ་གནད་ས་ཁུལ་གྱི་ཉེན་སེལ་སྟོབས་ཤུགས་
ཀྱི་དངོས་ཟོག་སྔོན་ནས་གྲ་སྒྲིག་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་
བ་དང་དུས་མཚུངས་གནོད་འཚེ་ཕོག་པའི་མང་ཚོགས་
བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་པའི་ལས་དོན་ཡག་པོ་བསྒྲུབ་དགོས་ཞེས་
བཤད་ཡོད།
（བུ་ཆུང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

སྡེ་ཚན་གསུམ་གྱིས་ཀྲུང་དབྱང་གི་གེགས་སེལ་དངོས་ཟོག་ཁྲི་1.3ཛ་དྲག་ངང་བཏང་ནས་སི་ཁྲོན་དང་ཁྲུང་ཆིང་ལ་རོཊ་སྐྱོར་བྱས་པ།

པར་འདི་ནི་ཟླ་7ཚེས་13ཉིན། ཧུའུ་ནན་ཞིང་ཆེན་ཁྲང་ཉིང་གྲོང་ཁྱེར་དབྱང་ཆོན་གྲོང་རྡལ་ཐུའུ་ཆའོ་གྲོང་ཚོར་མི་རྣམས་
ཀྱིས་ཕྱི་སྨིན་འབྲས་ཀྱི་ལྗང་བུ་བླངས་ནས་ལྗང་བུ་འཛུགས་རྩིས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ། （མི་མེད་གནམ་གྲུས་བླངས་པའི་པར་རིས）

（ཤིན་ཧྭ་གསར་འགྱུར་ཁང་གིས་གནས་ཚུལ་སྤེལ་བ་གཞིར་བཟུང）

དབྱར་དུས་སུ་འབྲས་ཀྱི་ལྗང་བུ་འཛུགས་པའི་གྲ་སྒྲིག་བྱེད་བཞིན་པ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）ཐུན་མོང་ཐོག་
དར་རྒྱས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཚོན་པའི་བརྗིད་
ཉམས་ལྡན་པའི་ལེའུ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།
ཤེས་རྟོཊ་བྱུང་བར་གཞིགས་ན། བོད་
ལྗོངས་ཀྱི་རིག་གནས་སྒྱུ་རྩལ་དུས་ཆེན་སྐབས་
གཉིས་པས་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་འདུ་འཛོམས་གཟབ་རྒྱས་
དང་མི་དམངས་ཀྱི་དུས་ཆེན་ཞེས་པ་དམིགས་
ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དུས་ཡུན་ཟླ་བ་གཅིག་རིང་
ཕུལ་བྱུང་ཟློས་གར་འཁྲབ་སྟོན་དང་། རིག་
རྩལ་འགྲན་བསྡུར། འགྲེམས་སྟོན་སོགས་ངོ་
མཚར་ཆེ་བའི་བྱེད་སྒོ་ཁག་16རྒྱ་ཆེའི་གྲོང་མི་
དང་ཡུལ་སྐོར་བར་སྒོ་མོ་ཕྱེ་ནས་ཚང་མར་
མཐོང་ཚོར་དང་སེམས་ཁམས་གཉིས་ཀྱི་གསོལ་
སྟོན་རབ་དང་རིམ་པ་ཞིག་བཤམ་རྒྱུ་རེད།
རོལ་དབྱངས་དང་ཞབས་བྲོ་ནས་ཟློས་གར་དང་
མཛེས་རྩལ་བར་དང་། གནའ་རབས་ནས་
དེང་རབས་བར། ལྗོངས་ཡོངས་ནས་རྒྱལ་
ཡོངས་བར་བཅས་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་
བོད་ལྗོངས་ཀྱི་རིག་གནས་སྒྱུ་རྩལ་དུས་ཆེན་
ཐོག་ཕན་ཚུན་འོད་མདངས་འཕྲོས་ནས་བོད་
རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་ཕུལ་བྱུང་རིག་
གནས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་རང་བཞིན་དང་།
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན། སྣ་མང་
རང་བཞིན་བཅས་གང་ལེགས་མངོན་རྒྱུ་རེད།
བོད་ལྗོངས་རིག་གནས་སྒྱུ་རྩལ་དུས་ཆེན་
སྐབས་གཉིས་པའི་རིང་། གཙོདོན་འགྲན་
བསྡུར་བྱེད་སྒོའི་ནང་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་དམངས་
ཁྲོད་ཞབས་བྲོའི་འགྲན་བསྡུར་དང་། དམངས་
ཁྲོད་གཞས་པ་གཞས་མ་རྩེ་གྲའི་འགྲན་བསྡུར།
ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་གཞོན་ནུ་གཞས་པ་གཞས་མའི་

འགྲན་བསྡུར། ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་ཆེད་ལས་
ཞབས་བྲོའི་འགྲན་བསྡུར། ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་
རྣམ་ཐར་འགྲན་བསྡུར། ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་
རོལ་དབྱངས་འགྲན་བསྡུར། ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་
རྒལ་ཡོལ་ཞུས་པའི་ལས་བྱེད་པའི་ཞབས་བྲོའི་
འགྲན་བསྡུར་བཅས་ཚུད་ཡོད། སྒྱུ་རྩལ་དུས་
ཆེན་གྱི་མཇུག་འགྲིལ་མཛད་སྒོ་དེ་ཟླ་8ཚེས་12
ཉིན་ལྷ་སར་འཚོག་རྒྱུ་ཡིན་པར་མ་ཟད། རང་
སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གི་རིག་
གནས་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་བྱ་དགའ་མཐོ་ཤོས་སྐལ་
བཟང་མེ་ཏོག་ཅེས་པའི་རིག་གནས་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་
བྱ་དགའ་སྤྲོད་རྒྱུ་དང་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་གྲགས་
ཅན་གཞས་པ་གཞས་མའི་བྱ་དགའ་དཔྱད་
འདེམས་བྱས་འབྲས་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱ་རྒྱུ་དང་
ཆབས་ཅིག་གདན་འདྲེན་ཞུས་པའི་བོད་ཀྱི་རིག་
གནས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ཕོ་ཉ་ཆེན་མོ་བ་དང་
ཡུལ་སྐོར་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཕོ་ཉ་ཆེན་མོ་བར་
གདན་ཞུའི་ཡི་གེ་ཡང་སྤྲོད་རྒྱུ་རེད།
ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་། རང་སྐྱོང་ལྗོངས་
ཏང་ཨུད་དང་སྲིད་གཞུང་གིས་རིག་གནས་བྱ་
གཞག་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ཚད་མཐོའི་མཐོང་ཆེན་
བྱས་ནས་2022ལོར་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་རིག་གནས་
སྒྱུ་རྩལ་དུས་ཆེན་སྐབས་དང་པོ་བདེ་བླག་ངང་
གཉེར་བ་དང་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་སྐལ་བཟང་
མེ་ཏོག་གི་བྱ་དགའ་ཞེས་པ་སྤྲད་པས་རང་སྐྱོང་
ལྗོངས་དབུ་བརྙེས་ནས་ལོ་57འཁོར་རིང་ཞིང་
ཆེན་རིམ་པའི་ཕྱོགས་བསྡུས་རང་བཞིན་གྱི་སྒྱུ་
རྩལ་འགྲན་བསྡུར་དང་བྱ་དགའ་མེད་པའི་སྟོང་
ཆ་བསྐངས་པས་དེར་གསར་གཏོད་རང་བཞིན་
གྱི་ལོ་རྒྱུས་དོན་སྙིང་ལྡན་པ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་

ཡོངས་དང་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་མང་
ཚོགས་ཀྱི་གདེང་འཇོག་བཟང་པོ་ཐོབ་ཡོད།
བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སྒྱུ་རྩལ་དུས་ཆེན་སྐབས་
གཉིས་པས་རིག་གནས་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་འདུ་འཛོམས་
གཟབ་རྒྱས་དང་མི་དམངས་ཀྱི་དུས་ཆེན་ཞེས་
པའི་དམིགས་ཡུལ་མུ་མཐུད་མཐའ་འཁྱོངས་
ཀྱིས་གསར་གཏོད་ལྟེ་བར་བྱེད་པ་དང་འཁྲབ་
སྟོན་ལྟེ་བའི་ལྷུ་ཚིགས་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། སྤུས་
ཚད་མཐོ་བའི་ཕུལ་བྱུང་རིག་རྩལ་བརྩམས་ཆོས་
གཏོད་པ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ། སྤུས་དག་
དང་། དམངས་ལ་ཕན་པ། གྲོན་ཆུང་།
རྒྱུན་མཐུད་བཅས་ཀྱི་དུས་ཆེན་གཉེར་བའི་རྩ་
དོན་མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་པ། རིག་གནས་སྒྱུ་
རྩལ་ཀྱི་རྣམ་པར་བརྟེན་ནས་ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་
ཀྱི་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་སྐུལ་
འདེད་གཏོང་རྒྱུ། འདུ་ཤེས་གསར་གཏོད་
དང་། ལམ་སྲོལ་གསར་གཏོད། གཞི་རྟེན་
གསར་གཏོད། བྱེད་ཐབས་གསར་གཏོད་
བཅས་བྱས་ཏེ་རིག་གནས་དང་ཁྱབ་ཁོངས་ཁག་
མཉམ་འདྲེས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་དང་བྱ་
ཐབས་གལ་ཆེན་ལ་སྐུལ་འདེད་ཤུགས་ཆེན་
གཏོང་རྒྱུ། ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་ཐོན་པ་དང་།
བརྩམས་ཆོས་ཐོན་པ། ཕན་འབྲས་ཐོན་པ།
སྤུས་ལེགས་སྤེལ་རེས་དང་ཕན་ཚུན་དཔྱད་
གཞིར་འཛིན་པ། རིག་གནས་ཀྱིས་མི་སེམས་
ལ་ཕན་པ་བཅས་ཀྱི་སྟེགས་བུ་ཞིག་བཏོད་ནས་
རྒྱ་ཆེའི་ཡུལ་མི་དང་ཡུལ་སྐོར་བར་རིག་གནས་
སྒྱུ་རྩལ་གྱི་གསོལ་སྟོན་གཟབ་རྒྱས་ཤིག་བཤམ་
རྒྱུ་ཡིན་པ་རེད།
（བསྟན་རྡོར་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

སྒྱུ་རྩལ་གྱི་འདུ་འཛོམས་གཟབ་རྒྱས་དང་མི་དམངས་ཀྱི་དུས་ཆེན།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）སྒྲ་ཚད་ཅུང་ལེགས་པོ་
ཡོད་པ། ཡིག་འབྲུ་རེ་རེའི་སྒྲ་གསལ་པོ་ཐོན་པ། གླུ་
གཞས་ཧྲིལ་པོ་དང་དབྱངས་འགྲོས་གནད་ལ་འཁེལ་
བའི་སྒོ་ནས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ། གླུ་གཞས་བཏང་བའི་
སྐབས་སུ་བརྩེ་དུང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། གར་
སྟེགས་ཐོག་གི་ཉམས་འགྱུར་བཟང་བ། གླུ་གཞས་ཀྱི་
ཡིད་ཁམས་མངོན་པར་བྱེད་པ་བཅས་བྱེད་དགོས།
བསྐྱར་འགྲན་གྱི་ཞིབ་དཔྱད་ཨུ་ཡོན་ནི་ལྗོངས་ཕྱི་
ནང་གི་ཆེད་ལས་སྒྱུ་རྩལ་རིགས་ཁག་གི་རིགས་གཅིག་
མཁས་ཅན་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། སྐར་མ་
10ཅན་གྱི་ལམ་ལུགས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད། སྐར་གྲངས་
དཔྱད་བསྡུར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ། སྐར་གྲངས་མཐོ་
ཤོས་གཅིག་དང་སྐར་གྲངས་དམའ་ཤོས་གཅིག་མེད་
པར་བཟོས་རྗེས་ཀྱི་ཆ་སྙོམས་གྱི་སྐར་གྲངས་བརྩི་ཡི་
ཡོད། སྐར་གྲངས་བསྡོམས་རྩིས་བྱེད་མཁན་གྱིས་ཞིབ་
དཔྱད་ཚོགས་ཆུང་གིས་བརྒྱབ་པའི་སྐར་གྲངས་གཞིར་
བཟུང་ཨང་རིམ་བསྒྲིགས་ནས་གཞུང་དཔང་ཁྲུའུ་ལ་
སྤྲད་པ་དང་། གཞུང་དཔང་ཁྲུའུ་ཡིས་བདེན་དཔང་
བྱས་རྗེས། མཐའ་མའི་བྱ་དགའ་ཐོབ་པའི་བདམས་
ཐོན་པ་དང་དེ་བཞིན་ཨང་རིམ་གཏན་འཁེལ་བྱས་པར་
མ་ཟད། བོད་ལྗོངས་རིག་གནས་སྒྱུ་རྩལ་དུས་ཆེན་
སྐབས་གཉིས་པའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཨུ་ལྷན་ལ་ཞིབ་བཤེར་
གཏན་འབེབས་བྱ་རྒྱུའི་སྙན་སེང་ཞུས་པ་དང་། དེ་

ནས་སྐྱེས་པའི་ཚོགས་ཆུང་དང་བུད་མེད་ཚོགས་ཆུང་གི་
སྐར་གྲངས་མཐོ་ཤོས་ཀྱི་བདམས་ཐོན་པ་6རྒྱལ་ཕམ་
ཐག་གཅོད་ཀྱི་འགྲན་བསྡུར་ནང་བཅུག་པ་རེད།
བདམས་ཐོན་པ་ཕུར་བ་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་ད་ལོ་ནི་
ང་རང་དམངས་ཁྲོད་གླུ་གཞས་འགྲན་བསྡུར་ནང་
ཞུགས་ཐེངས་གཉིས་པ་ཡིན། ངའི་གཏང་རྒྱུའི་གླུ་
གཞས་ནི《མཚོ་བོད་མཐོ་སྒང》ཞེས་པ་དེ་ཡིན། ངས་
འཁྲབ་སྟོན་ཡག་པོ་བྱས་ནས་རྒྱལ་ཕམ་ཐག་གཅོད་ཀྱི་
འགྲན་བསྡུར་ནང་ཞུགས་རྒྱུའི་བརྩོན་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
ཅེས་བཤད།
བོད་ལྗོངས་རིག་གནས་སྒྱུ་རྩལ་དུས་ཆེན་སྐབས་
གཉིས་པའི་དམངས་ཁྲོད་གླུ་གཞས་འགྲན་བསྡུར་གྱི་སྤྱི་
ཁྱབ་འཁྲབ་ཁྲིད་པ་དགྲ་འདུལ་གྱིས་བོད་ལྗོངས་རིག་
གནས་སྒྱུ་རྩལ་དུས་ཆེན་སྐབས་གཉིས་པའི་དམངས་
ཁྲོད་གླུ་གཞས་འགྲན་བསྡུར་གྱི་ལས་དོན་སྤེལ་རྒྱུ་གཏན་
འཁེལ་བྱས་རྗེས། གྲོང་ཁྱེར(ས་ཁུལ)ཁག་ཧུར་ཐག་
ཞུགས་པ་དང་། སང་ཉིན་རྒྱལ་ཕམ་ཐག་གཅོད་ཀྱི་
འགྲན་བསྡུར་སྤེལ་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། འགྲན་བསྡུར་
ཁྲོད་གཞས་པ་མཁས་ཅན་གཅིག་དང་གཞས་མ་མཁས་
ཅན་གཅིག འཁྲབ་སྟོན་པ་ཡག་ཤོས་གཅིག ཕུལ་
བྱུང་གི་བྱ་དགའ་ཐོབ་མཁན་9བཅས་བདམ་རྩིས་ཡོད་
ཅེས་བཤད།
（པདྨ་རྒྱལ་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）